

آمار و احتمال مهندسی - دکتر صفائی

امیرحسین منصوری - ۹۹۲۴۳۰۶۹ - تمرین سری ۵

سوال ۱ - الف)

$$\mu = E[X] = \sum_{x=1}^k x f(x) = \frac{1}{k} \sum_{x=1}^k x = \frac{1}{k} \times \frac{k(k+1)}{2} = \frac{k+1}{2}$$

سوال ۱ - ب)

$$\begin{aligned} E[X^2] &= \sum_{x=1}^k x^2 f(x) = \frac{1}{k} \sum_{x=1}^k x^2 = \frac{1}{k} \times \frac{k(k+1)(2k+1)}{6} = \frac{(k+1)(2k+1)}{6} \\ \Rightarrow \text{VAR}(X) &= E[X^2] - E^2[X] = \frac{(k+1)(2k+1)}{6} - \frac{(k+1)^2}{4} \\ &= \frac{4k^2+6k+2}{12} - \frac{3k^2+6k+3}{12} = \frac{k^2-1}{12} \end{aligned}$$

سوال ۲

$$\begin{aligned} h(x) &= \sum_{y=1}^x \frac{2}{n(n+1)} = \frac{2x}{n(n+1)} \\ E[Y|X=x] &= \sum_{y=1}^x y \frac{f(x,y)}{h(x)} = \sum_{y=1}^x y \frac{1}{x} = \frac{1}{x} \sum_{y=1}^x y = \frac{1}{x} \times \frac{x(x+1)}{2} = \frac{x+1}{2} \end{aligned}$$

سوال ۳ - الف)

پارامترهای توزیع هندسی برابر است با: $N = 80, n = 3, k = 4$ و داریم:

$$f(1) = \frac{C(4,1) \times C(76,2)}{C(80,3)} = 0.139$$

سوال ۳ - ب)

پارامترهای توزیع دوجمله‌ای برابر است با: $n = 4, p = \frac{4}{80} = 0.05$ و داریم:

$$f(1) = C(4,1) \times (0.05)^1 (1 - 0.05)^{4-1} = 0.171$$

سوال ۴

احتمال این که هر ۱۰ قسمت یک بسته به شکل صحیح به مقصد برسد و در نتیجه کل بسته سالم به مقصد برسد برابر $p = (0.8)^{10} = 0.107$ است. توزیع هندسی به شکل زیر تعریف می‌کنیم:

$$p(k) = p \cdot (1 - p)^{k-1}$$

که در آن p احتمال رسیدن بسته به مقصد و k تعداد ارسال‌های لازم برای سالم به مقصد رسیدن بسته است. امید ریاضی این توزیع برابر است با:

$$E[X] = \frac{1}{p} = \frac{1}{(0.8)^{10}} = 9.31$$

در نتیجه به طور میانگین، باید ۹.۳۱ بار بسته را ارسال کنیم تا کل بسته سالم به مقصد برسد.

سوال ۵

داریم:

$$\begin{aligned} p(k; \lambda) &= \frac{e^{-\lambda} \lambda^k}{k!}, \quad p(k+1; \lambda) = \frac{e^{-\lambda} \lambda^{k+1}}{(k+1)!} \\ \Rightarrow \frac{p(k+1; \lambda)}{p(k; \lambda)} &= \frac{\lambda}{k+1} \\ \Rightarrow p(k+1; \lambda) &= \frac{\lambda}{k+1} \cdot p(k; \lambda) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow p(k+1; 2) = \frac{2}{k+1} \cdot p(k; 2)$$

سوال ۷ - الف)

تابع جرم احتمال برابر است با:

$$f(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

$$= 0, \quad \#$$

$$p\{x < a + p(b-a)\} = \sum_{x=a}^{a+p(b-a)} \frac{1}{b-a} = \frac{1}{b-a} \sum_{x=a}^{a+p(b-a)} 1 = \frac{p(b-a)}{b-a} = p$$

سوال ۷ - ب)

برای سادگی، واریانس $Y \sim U(1, b-a+1)$ را که با واریانس X برابر است حساب می‌کنیم:

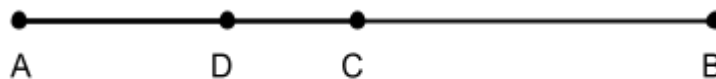
$$E[Y] = \sum_{x=1}^{b-a} \frac{x}{b-a} = \frac{1}{b-a} \sum_{x=1}^{b-a} x = \frac{1}{b-a} \times \frac{(b-a)(b-a+1)}{2} = \frac{b-a+1}{2}$$

$$E[Y^2] = \sum_{x=1}^{b-a} \frac{x^2}{b-a} = \frac{1}{b-a} \sum_{x=1}^{b-a} x^2 = \frac{1}{b-a} \times \frac{(b-a)(b-a+1)(2b-2a+1)}{6} = \frac{(b-a+1)(2b-2a+1)}{6}$$

$$\Rightarrow \text{VAR}(Y) = E[Y^2] - E^2[Y] = \frac{4(b-a)^2 + 6(b-a) + 2}{12} - \frac{3(b-a)^2 + 6(b-a) + 3}{12} = \frac{(b-a)^2 - 1}{12}$$

$$\Rightarrow \text{VAR}(X) = \text{VAR}(Y) = \frac{(b-a)^2 - 1}{12}$$

سوال ۸

داریم:

$$\overline{AC} = \frac{a}{2}, \quad \overline{AD} = x, \quad \overline{BD} = a - x$$

برای تشکیل مثلث، این ۳ نامساوی باید برقرار باشند:

$$AC + AD > BD$$

$$\frac{a}{2} + x > a - x$$

$$\Rightarrow x > \frac{a}{4}$$

$$AC + BD > AD$$

$$\frac{3a}{2} - x > x$$

$$\Rightarrow x < \frac{3a}{4}$$

$$AD + BD > AC$$

$$a > \frac{a}{2} \quad (\text{بدیهی})$$

$$\Rightarrow \frac{a}{4} < x < \frac{3a}{4}$$

$$\Rightarrow P\left\{\frac{a}{4} < x < \frac{3a}{4}\right\} = \int_{\frac{a}{4}}^{\frac{3a}{4}} \frac{1}{a-x} dx = \frac{1}{2}$$

سوال ۹

$$\begin{aligned} E[X] &= np = 3 \\ VAR[X] &= np(1-p) = (0.5)^2 = 0.25 \\ \Rightarrow 1-p &= \frac{0.25}{3} = \frac{1}{12} \\ \Rightarrow p &= \frac{11}{12} \\ \Rightarrow n &= \frac{3}{p} = \frac{3}{\frac{11}{12}} = \frac{36}{11} = 3.27 \end{aligned}$$

سوال ۱۰

$$E[X|X > 1] = \int_{x=1}^{\infty} x\lambda e^{-\lambda x} = e^{-\lambda x} \left(-x - \frac{1}{\lambda}\right) \Big|_1^{\infty} = e^{-\lambda} \left(1 + \frac{1}{\lambda}\right)$$

سوال ۱۱

برای این که معادله جواب داشته باشد، باید دلتا نامنفی باشد:

$$a^2 - 16 \geq 0 \Rightarrow a \geq 4 \vee a \leq -4$$

در نهایت چون a نمی‌تواند منفی باشد: $a \geq 4$.

آزمایش گفته شده در سوال، از توزیع هندسی با $p = 0.5$ پیروی می‌کند. بنابراین:

$$\begin{aligned} f(k) &= (0.5)^{k-1} \times (0.5) = (0.5)^k \\ \Rightarrow P\{a \geq 4\} &= 1 - P\{a < 4\} = 1 - (f(3) + f(2) + f(1)) \\ &= 1 - ((0.5)^3 + (0.5)^2 + (0.5)^1) = 0.125 \end{aligned}$$

سوال ۱۲ - الف)

$$\begin{aligned} P\{X \geq 1\} &= 1 - P\{X < 1\} = 1 - P(0) = 1 - C(2, 0)p^0(1-p)^2 = \frac{5}{9} \\ \Rightarrow (1-p)^2 &= \frac{4}{9} \Rightarrow 1-p = \frac{2}{3} \Rightarrow p = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow P\{Y \geq 1\} &= 1 - P\{Y < 1\} = 1 - P(0) = 1 - C(4, 0)p^0(1-p)^4 \\ &= 1 - \frac{16}{81} = \frac{65}{81} \end{aligned}$$

سوال ۱۲ - ب)

احتمال خواسته شده از توزیع دوجمله‌ای منفی با $p = 0.8$ و $k = 3$ پیروی می‌کند:

$$\begin{aligned} p\{x \geq 5\} &= 1 - p\{x < 5\} = 1 - (p(4) + p(3)) \\ &= 1 - (C(4-1, 3-1) \times (0.8)^3(1-0.8)^{4-3} + C(3-1, 3-1) \times (0.8)^3(1-0.8)^{3-3}) \\ &= 0.18 \end{aligned}$$

سوال ۱۲ - ج)

احتمال خطا داشتن این ۵ بسته از توزیع دو جمله‌ای با $n = 5$ و $p = 0.1$ است.

$$\begin{aligned}P\{1 \leq n \leq 4\} &= 1 - P(0) - P(5) \\&= 1 - C(5, 0) \times (0.1)^0 (1 - 0.1)^5 - C(5, 5) \times (0.1)^5 (1 - 0.1)^0 \\&= 0.41\end{aligned}$$
